

Eesti Ornitoloogiaühing 100
Teaduskonverents „100 aastat Eesti lindude heaks“
16. oktoober 2021
Vanemuise 46, Tartu

Kava

10.30–11.00 Saabumine

11.00–11.15 Konverentsi avamine – päevajuht Marko Mägi

11.15–12.15 Esimene sessioon

- „Kuidas portreterida rahvuslindu?“ - Mall Hiemäe
- „Kuidas portreterida lindu: iga mäluasutuse kogus on vähemalt üks lind!“ - Elle-Mari Talivee
- „Parem roolind peos kui tuvi katusel ehk kuidas Vaibla Linnujaamas teadust populariseeritakse“ - Art Villem Adojaan
- „Millised on meie rannaniidud kahlajate elupaigana?“ - Triin Kaasiku

12.25–12.40 Paus

12.40–13.40 Teine sessioon

- „Kas mürareostus mõjutab rasvatihase sigimist ja kisklusohu tajumist?“ - Vallo Tilgar
- „Lindude asustustihedus Eesti metsades“ - Asko Lõhmus
- „Põllulindude pesitsusedukust mõjutavad tegurid Eestis“ - Kunter Tätte

13.40–14.10 Kohvipaus

14.10–15.10 Kolmas sessioon

- „Linnud linnulennult“ - Leho Luigujõe
- „Metsise elupaik“ - Ivar Ojaste
- „Kas hirmutavate silmadega võrgupoid võivad päästa veelinde uppumissurmast?“ - Veljo Volke

15.10–15.30 Kokkuvõte ja lõppsõnad – päevajuht Marko Mägi

Ettekanded ja esinejad

„Kuidas portreterida rahvuslindu?“ - Mall Hiemäe

Ettekandes vaatleme, milline on suitsupääsukese pärimus eesti folklooris ning miks just see linnuliik on eesti rahvuslinnuks sobivaim valik.

Mall Hiemäe on Eesti Kirjandusmuuseumi Eesti Rahvaluule Arhiivi vanemteadur ja Eesti Ornitoloogiaühingu auliige.

„Kuidas portreterida lindu: iga mäluasutuse kogus on vähemalt üks lind!“ - Elle-Mari Talivee

Eesti Ornitoloogiaühingu 100. aastapäeva auks kutsub Underi ja Tuglase Kirjanduskeskuse muuseum kõiki Eesti mäluasutusi osalema virtuaalnäitusel, mis süüvib sellesse, kuidas ja mismoodi on jõudnud teadmised lindude elust ja olust rahva hulka ja tõlgendused lindudest omakorda säilikutena muuseumi.

Elle-Mari Talivee on Eesti Teaduste Akadeemia Underi ja Tuglase Kirjanduskeskuse vanemteadur, Tallinna Ülikooli teadur ning Eesti Ornitoloogiaühingu liige ja nõukogu liige.

„Parem roolind peos kui tuvi katusel ehk kuidas Vaibla Linnujaamas teadust populariseeritakse“ - Art Villem Adojaan

Heinrich Veromanni poolt 1987. aastal asutatud Vaibla Linnujaamast on saanud välibaas, kus lisaks lindude uurimisele populariseeritakse ornitoloogiat ja koolitatakse tulevasi rõngastajaid. Mitmetahuline välitöö meelitab erineva taustaga inimesi Eestist ja kaugemaltki, et olla roostikus abiks lindude uurimisel. Kuidas toimib Vaibla linnuhariduse mudel? Mis kutsab aasta-aastalt sinna tagasi? Ettekanne annab aimu linnujaama võludest.

Art Villem Adojaan on Tartu Ülikooli tudeng, Tartu Ülikooli Looduskaitseringi president, Eesti Ornitoloogiaühingu liige ja nõukogu liige ning Vaibla Linnujaama eestvedaja.

„Millised on meie rannaniidud kahlajate elupaigana?“ - Triin Kaasiku

Rannaniit on liigirikas elupaik, mis on eriti oluline ohustatud kahlajate pesitsusalana. Ettekanne annab ülevaate viimastel aastatel rannaniitudel läbi viidud uuringute tulemustest ja arutleb, kuidas teadasaadu põhjal kahlajate käekäiku parandada.

Triin Kaasiku on Tartu Ülikooli doktorant ja looduskaitse spetsialist ning Eesti Ornitoloogiaühingu liige.

„Kas mürareostus mõjutab rasvatihase sigimist ja kisklusohu tajumist?“ - Vallo Tilgar

Mürareostuse tase keskkonnas suureneb pidevalt. Teedel sõidavad autod, aedades põrisedavad muruniidukid ja metsades langetatakse puid. Kahes erinevas uuringus püüdsime teada saada, kuidas erinevat tüüpi müra mõjutab lindude elu. Kas mürarikas keskkond mõjutab rasvatihase haudumiskäitumist või poegade toitmist? Kas muruniiduki, liikluse või

mootorsae poolt põhjustatud lärm takistab luurava kiskja märkamist ja kisklusohuga seotud info edastamist?

Vallo Tilgar on Tartu Ülikooli linnuökoloogia kaasprofessor.

„Lindude asustustihedus Eesti metsades“ - Asko Lõhmus

Eesti metsalindude üldarvukuse vähenemisest on olnud märksa rohkem juttu kui sellest, kui palju neid metsades ikkagi elab. Ettekanne käsitleb nii originaaluuringute kui ka varem tehtu põhjal lindude asustustihedusi Eesti metsamaastikel. Peamised küsimused on, millised on metsalindude “tihe- ja hõreasustusala”, kuidas on nende paiknemist nüüdismaastikel mõjutanud inimene, ning kui täpsed on erinevad loendusmeetodid arvukuse määramisel.

Asko Lõhmus on Tartu Ülikooli looduskaitsebioloogia professor ja Eesti Ornitoloogiaühingu auliige.

„Põllulindude pesitsusedukust mõjutavad tegurid Eestis“ - Kunter Tätte

Põllulindude arvukus on Eestis viimaste aastakümnetega oluliselt langenud, mistõttu viisime läbi kaheaastase põllulindude pesitsusuuringu. Etteandes tuleb juttu kiskluse, erinevate põllumajanduslike võtete ja maastikuliste omaduste mõjudest põllulindude pesitsemisotsustele ja -edukusele.

Kunter Tätte on Eesti Ornitoloogiaühingu liige.

„Linnud linnulennult“ - Leho Luigujõe

Etteandes tutvustatakse, kuidas loendada linde lennukilt. Milliseid lennumasinad ja meetodid selleks sobivad, mida on aastate jooksul tehtud, millised on saadud tulemused ja miks meil kõike seda vaja on?

Leho Luigujõe (Eesti Maaülikool, Põllumajandus- ja keskkonnainstituut) tegeleb arktiliste veelindude, luikede ja rohunepi uuringutega. Ta on Eesti Ornitoloogiaühingu liige ja nõukogu esimees.

„Metsise elupaik“ - Ivar Ojaste

Etteandes esitatakse aastatel 2014-2020 kestnud metsise raadiotelemeetrilise uuringu tulemusi. Räägitakse metsise fenoloogiast, individide ja ühe mänguasurkonna elupaiga suurusel, funktsionaalsetest territooriumitest ja metsatüüpide kasutuse dünaamikast.

Ivar Ojaste on Eesti Maaülikooli Põllumajandus- ja keskkonnainstituudi vanemlektor ja Eesti Ornitoloogiaühingu liige.

„Kas hirmutavate silmadega võrgupoid võivad päästa veelinde uppumissurmast?“ - Veljo Volke

Eesti Ornitoloogiaühing korraldas koostöös Briti Kuningliku Linnukaitseühinguga (RSPB) 2020. aasta kevadtalvel Küdema lahes seal peatuvate veelindudega käitumiskatsed. Katsete

tulemusena selgus, et kasutades nakkevõrguga kalapüügil tavaliste võrgulippude asemel hirmutavate silmadega võrgupoisid, võib sukelduvate veelindude kaaspüük nakkevõrgupüügil oluliselt väheneda. Leevendusmeetme tegeliku mõju selgitamiseks tuleb järgmised katsed läbi viia tegeliku kalapüügi käigus.

Veljo Volke on Eesti Ornitoloogiaühingu linnukaitse programmijuht ja liige.